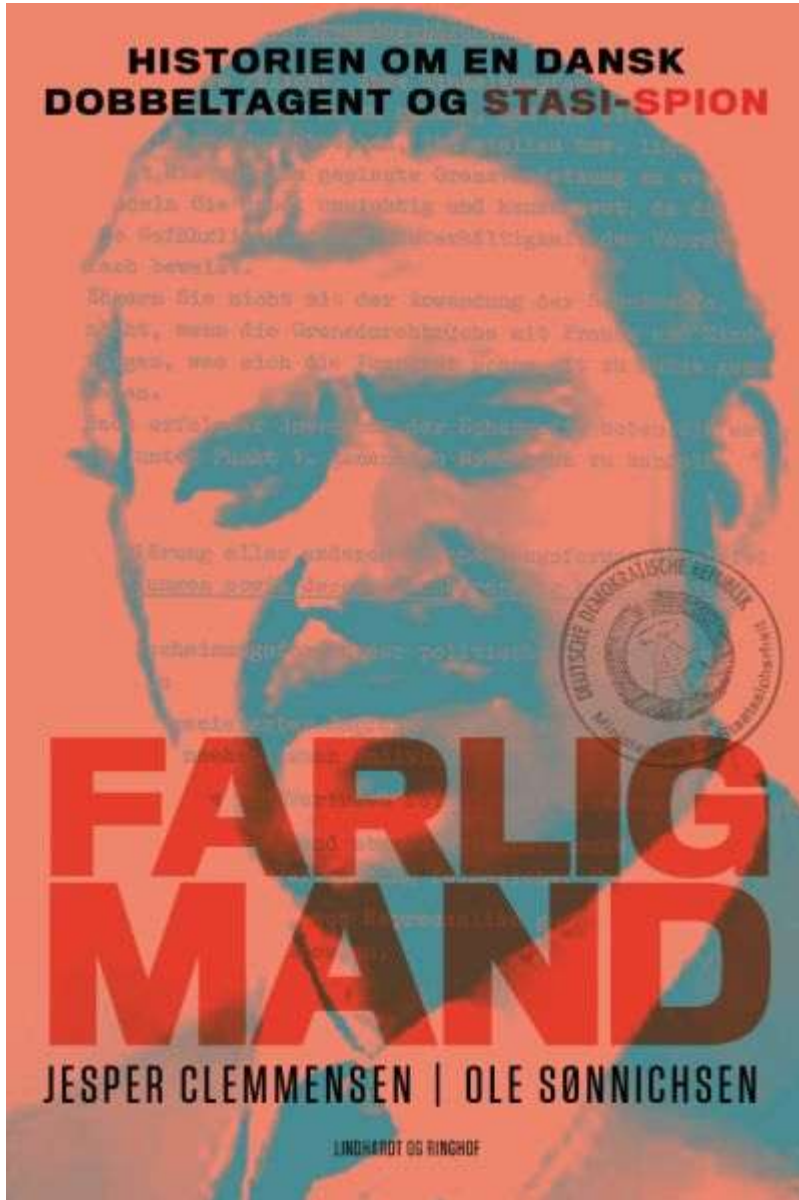

Farlig mand – historien om en dansk dobbeltagent og Stasi-spion

Titel: Farlig mand – historien om en dansk dobbeltagent og Stasi-spion

Forfatter: Jesper Clemmensen og Ole Sønnichsen

Forlag: Lindhardt & Ringhof den 2. september 2024. 432 sider rigt illustreret

Pris: 349,95 kr.

Anmelder: Poul Grooss, kommandør (pensioneret)

Rating: 3/5.

En del af bogens handling foregår i det tidligere DDR samt i DDR-venlige kredse i Danmark. Begge forfattere er journalister, og Jesper Clemmensen har tidligere udgivet bøger om østtyske afhoppere. Ole Sønnichsen er forfatter til en række velanmeldte historiske værker.

Bogens hovedperson er den danske journalist Flemming Sørensen, født i 1930. Hans vigtigste journalistiske arbejde blev udført for Jyllands-Posten, Flensborg Avis samt Danmarks Radio. I 1983 blev Flemming Sørensen beskyldt for at arbejde som spion for "Stasi", det østtyske "Ministerium für Statssicherheit".

Det var den vesttyske stat, som rejste sagen, og hovedvidnet var Flemming Sørensens tidligere hustru. Sagen blev blæst op til forsidestof i såvel Vesttyskland som Danmark. Anklagen blev af nogle kaldt paranoid. Det lykkedes for forsvarerne at pille sagen helt fra hinanden. Den sigtede var – ifølge forsvarerne – "blot en venstreorienteret journalist med rod i privatlivet".

Hovedvidnet virkede utroværdig, og motivet havde nok været hævn fra en forsmået ægtefælle, den jugoslavisk fødte Nada Dzafic, som var 21 år yngre end Flemming Sørensen. Da sagen fandt sin afslutning, blev Flemming Sørensen løsladt, og han blev godt nok frikendt, men dommeren nævnte tillige, "at der var en ikke ubetydelig mistanke om en forbrydelse, som myndighederne ikke har kunnet se bort fra!"

Flemming Sørensen var primært journalist for Jyllands-Posten. Han arbejdede i Berlin, men rykkede på et tidspunkt fra en farverig tilværelse i Vestberlin til den vesttyske hovedstad Bonn. Som udenrigskorrespondent for Jyllands-Posten endte han med at blive formand for udenrigskorrespondenternes klub i Bonn, og det gav ham blandt andet adgang til kansler Willy Brandts omgangskreds i begyndelsen af 1970'erne. Den vesttyske vice-forsvarsminister lejede Flemming Sørensens sommerhus på Avernakø.

Mange år forinden var Flemming Sørensen blevet hyret af "Stasi"s lokalafdeling i Rostock. Dels havde man fra østtysk side bemærket hans venstreorienterede holdninger, og dels havde man også lagt mærke til hans store appetit på kvinder og alkohol. "Stasi" aflønnede Flemming Sørensen i hård vesttysk valuta, D-Mark, som absolut var en udpræget mangelvare i hele det østtyske samfund. Flemming Sørensen fik i starten pålagt småopgaver, men efterhånden som resultaterne indløb til Rostock, anede man perspektiverne i noget større, og lokalenheden af

”Stasi” i Rostock fik så ordre til at overgive agenten til hovedkvarteret for ”Ministerium für Statssicherheit” i Normannenstrasse i Østberlin.

Alt det vidste man ikke i Vesten, da den vesttyske retssag mod Flemming Sørensen blev indledt i Düsseldorf i 1983. De to dygtige journalister, som har skrevet bogen om Flemming Sørensen, har udført et meget grundigt stykke arbejde. Hovedindsatsen har været at søge i de dele af ”Stasi”s arkiver, som nu er tilgængelige. Med det som grundlag har de opsøgt Flemming Sørensens omgangskreds – tidligere hustruer, kolleger og mange andre. Afsløringerne har vist, at fra 1959 og frem til retssagen i 1983 har Flemming Sørensen levet et ”dobbeltliv” som journalist for en højreorienteret avis og som medlem af venstreorienterede grupperinger, der modarbejdede Danmarks NATO-medlemskab og atomoprustning (i Vesten). I den tid har han været lønnet medarbejder for ”Stasi” samt udført småopgaver i Østberlin for vesttyske efterretningstjenester og Forsvarets Efterretningstjeneste.

Det er lidt af en gåde, at Flemming Sørensens dobbeltliv ikke blev afsløret tidligere, men i 1997 dukkede hans navn op. Her stod afsløringen sort på hvidt, med kvitteringer for hvert enkelt beløb i D-Mark, som Flemming Sørensen havde modtaget for sit arbejde for DDR. På det tidspunkt var han temmelig alkoholiseret, og han døde i 2012.

Forfatterne har blandt andet talt med nogle af ofrene for Flemming Sørensens angivelser. Nogle havnede i østtyske fængsler og psykiatriske institutioner i årevis. Forfatterne har tillige talt med Flemming Sørensens omgangskreds og hans tidligere forsvarere.

Bogen giver et godt tidsbillede af situationen i henholdsvis DDR, Vesttyskland og Danmark i perioden fra 1959 til 1983. Danmark og Vesttyskland var relativt åbne samfund, hvor fjendtligsindede mennesker ret nemt kunne skaffe sig vigtige oplysninger. I begyndelsen af 1980’erne intensiveredes ”fredsarbejdet” i store dele af Vesteuropa, og det var kyndigt manipuleret af KGB. I bogen nævnes også, at Vesttyskland kæmpede med et problem, som var tidligere nazisters arbejde i Forbundsrepublikken. Det udnyttede DDR dygtigt i propagandaen, men glemte selv at nævne, at der var et tilsvarende problem med gamle nazister i DDR.

Alt i alt en god beretning, som er veldokumenteret. Til hvert kapitel er der en oversigt over, hvorfra forfatterne har hentet oplysningerne. Bogen er forsynet med et stort antal relevante fotos med relation til Flemming Sørensens liv.

Poul Grooss, kommandør (pensioneret)

Tilføj kommentar

Du skal **logge ind** for at kommenterer på denne samtale.

0 Beskeder

Tidligste Først ▼

Ingen beskeder i denne samtale.